

Patientsäkerhetsberättelse

För elevhälsans medicinska insats avser År 2022

Datum och ansvarig för innehållet
Hedemora

Mikael Andersson chefelevhälsan t.o.m. vårterminen 2022

John Steen chefelevhälsan vårterminen-sommaren 2022

Jenny Kämpe chefelevhälsan från sommaren 2022

Lena Matsson Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska

Innehåll

PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE	1
Sammanfattning	3
STRUKTUR.....	4
Övergripande mål och strategier	4
Organisation och ansvar	4
Samverkan för att förebygga vårdskador	6
Patienters och närståendes delaktighet.....	6
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet	6
Klagomål och synpunkter	7
Egenkontroll.....	7
PROCESS - Åtgärder för att öka patientsäkerheten	7
Riskanalys	8
Utredning av händelser - vårdskador	8
Informationssäkerhet.....	8
RESULTAT OCH ANALYS	8
Egenkontroll.....	8
Avvikelser	9
Klagomål och synpunkter.....	10
Händelser och vårdskador.....	10
Riskanalys	10
Mål och strategier för kommande år	10

Sammanfattning

Följande dokument utgör redovisning för patientsäkerheten inom elevhälsans medicinska insats EMI i Bildningsförvaltningen Hedemora kommun.

Organisationen har byggts upp med nya medarbetare, ledningssystem och samarbetet utvecklas. Rutiner och processer utifrån metodboken och det nationella basprogrammet har arbetats fram och utvärderas årligen för att stärka patientsäkerhetsarbetet.

Det nationella basprogrammet har följts och skolsköterskorna har följt årshjulet.

Enligt barnkonventionen har alla barn samma rättigheter och värde, barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barnet, alla barn har rätt till liv och utveckling och barnet har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Vi vill genom hälsobesöken som utförs i förskoleklass, åk 2,4,7 och gymnasiet år 1 stärka elever både individuellt och i grupp. Den digitala elevhälsoenkäten ELSA som föregår hälsosamtalet ger värdefull statistik som hjälper oss utveckla det hälsofrämjande arbetet. Det ger oss också strategier för att hjälpa eleverna nå utbildningens mål. Under året har samtycke till vaccinationer blivit digitalt vilket säkrar hanteringen och gör det lättare att skydda personuppgifter. Arbetet att säkerställa personuppgifter/ GDPR fortgår, bland annat genom att information till vårdnadshavare efter genomgått hälsobesök görs via IDATA och delges vårdnadshavarna via digital brevlåda eller brev hem. Vi arbetar tillsammans med skolkuratorerna fram ett gemensamt program för pubertetsutveckling och samtycke utifrån nya skollagen. Ett nytt gymnasieprogram startade upp, Vårdcollege vilken föranledde skapande av ny rutin gällande vaccinationer och hälsodeklaration för att tydliggöra ansvarsområde för vård och omsorgsprogrammet och elevhälsans medicinska insats.

Inledning

Enligt patientsäkerhetslagen SFS 2010:659 ska vårdgivaren skriva en patientsäkerhetsberättelse. Idén med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt för alla redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §. Patientsäkerhetsberättelsen bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet. Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år.

STRUKTUR

Övergripande mål och strategier

SFS 2010:659, 3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap.

- Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och stödja eleverna mot utbildningens mål.
- Bevaka elevernas vaccinationstäckning och erbjuda kompletterande vaccinationer.
- Fullfölja vaccinationer enligt Folkhälsomyndighetens vaccinationsprogram.
- Vid hälsosamtal identifiera problem eller symptom hos elever som kan innebära att de är i behov av insats.

Rutiner och program över hälsoarbetet i elevhälsans medicinska insats (EMI) finns i *Metodbok för elevhälsans medicinska del, Skolhälsovården Dalarna version v1.2 2019*. Rutiner och processtöd finns utarbetade i teams, bland annat blanketter och skrivna rutiner för rapportering av tillbud och avvikelser rutiner och processtöd utvärderas och revideras i varje år.

Basprogrammet är en nationell sammanfattning över skolhälsoarbetet.

För att hjälpa elever med behov av särskilt stöd samverkar EMI med pedagogisk personal och övrig personal i lokala och centrala elevhälsan genom regelbundna träffar. Beslut dokumenteras, görs tillgängligt för berörda parter och uppföljs vid senare träffar.

Planerade hälsobesök görs i F-klass, åk 2, åk 4 och åk 7 gymnasiet år 1.

Planerade vaccinationer ges i åk 1 mässling-påssjuka-röda hund, (MMR) åk 5 mot HPV virus (Gardasil), åk 8 mot difteri, stelkramp och kikhosta (diTe-kibooster). I övrigt uppvaccinering av nyanlända enligt individuella scheman.

Organisation och ansvar

SFS 2010:659, 3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Vårdgivare

Hedemora kommun är vårdgivare genom bildningsnämnden. Vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kraven på god vård i Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) upprätthålls. Vårdgivaren ska se till att det finns den personal de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges. När hälso- och sjukvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas.

Verksamhetschef enligt HSL

I 4kap.2§ hälso och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) står att där det bedrivs hälso-och sjukvård ska det finnas någon som svarar för verksamheten och säkerställer elevens behov av trygghet kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Chefen får bestämma över diagnostik eller vård av enskilda patienter endast om han/hon har tillräcklig kompetens och erfarenhet av detta. Mikael Andersson var chef för elevhälsans medicinska insats till sommaren 2022, i glappet innan Jenny Kämpes tillträde, var John Steen chef för elevhälsan. Nuvarande centrala elevhälsans chef Jenny Kämpe är distriktssköterska och har medicinsk kompetens att bestämma över diagnostik och vård av enskilda patienter.

Medicinskt ledningsansvar

Chefen får ge i uppdrag till annan befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullfölja enskilda uppgifter rörande diagnostik, vård och behandling. Chefen Mikael Andersson och John Steen för elevhälsan har ingen medicinsk kompetens och har utsett skolsköterska Lena Matsson till medicinskt ledningsansvarig för patientsäkerhetsarbetet. Jenny Kämpe uppdrar Lena Matsson som medicinsk ansvarig skolsköterska.

Skolläkare

Avtal finns med läkaren Bo Magnusson fram till sommaren 2022. Från höstterminen 2022 finns ett avtal med skolläkaren Sara Winter. Skolläkaren arbetar på avtal och konsulteras för elever med behov av skolläkarbesök samt för vaccinations översyn på nyanlända. Skolläkaren kommer centralt 2–3 gånger per termin och nås att konsultera via mobil och dator. Alla konsultationsfrågor går via MLA. Samtliga skolsköterskor planerar tidboken för skolläkaren i PMO.

Medarbetare

All hälso-och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar för att arbetet ska utföras i överenskommelse med vetenskap och beprövad erfarenhet och skyldighet att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje skolsköterska ansvarar för att hålla sig väl förtrogen med den lagstiftning som gäller inom hälso- och sjukvård och för elevhälsan, samt de bestämmelser, föreskrifter och rutiner som gäller för verksamheten I ansvaret ingår att identifiera och rapporter avvikelser och risker.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §, 7 kap. 2 § p 3

- Elevhälsans medicinska insats samverkar med både interna och externa aktörer.
- Samarbete sker med elever och vårdnadshavare.
- Samverkan med barnhälsovården vid informationsöverföring (med vårdnadshavares medgivande) vid skolstart.
- Samverkan mellan skolor vid skolbyte.
- Samverkan med skolans elevhälsoteam/EHT
- Samverkan mellan övriga MLA i Dalarnas Län, regelbundna nätverksträffar.
- Samverkan med Regionen och andra aktörer inom kommunen.
- Samverkan via TRIO (lokal samverkan skola, socialtjänst och regionen).

Patienters och närståendes delaktighet

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Elevhälsans medicinska insats strävar efter samarbete med vårdnadshavare kring elevers hälsa utifrån ålder och mognad.

Genom att erbjuda och genomföra hälsosamtal och hälsobesök med elever i förskoleklass, åk 2, åk 4, åk 7 och gymnasiet år 1, enligt basprogrammet för EMI vilket bland annat innebär undersökning av tillväxt, samtal om inlärning, trivsel och kamratrelationer samt erbjuda vaccinationer enligt det nationella vaccinationsprogrammet till samtliga elever i åk 1 och 8, till alla elever i åk 5 och till nyanlända elever med behov av catch up vaccinering. Inför hälsosamtalen informeras vårdnadshavare och ges möjlighet att lämna in en hälsouppgift där det finns möjlighet att ta upp frågor som känns angelägna. Vårdnadshavare deltar vid hälsosamtalen med elev i förskoleklass samt vid vaccination i åk 1. Vårdnadshavare erbjuds att närvara vid hälsosamtalen i de övriga årskurserna och vid vaccinering. Pandemin gjorde att samverkan förändrades på grund av pandemirestriktioner. Hälsosamtalen i grundskolan utfördes utan vårdnadshavare med eventuell telefonkontakt under eller efter hälsobesöket. På gymnasiet har hälsosamtalen under vårterminen skett via telefon, under höstterminen när gymnasieeleverna varit i skolan har de utförts på plats. Samtycke till vaccination från vårdnadshavare inhämtas alltid innan vaccination.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

SFS 2010:659, 6 kap. 4 § och SOSFS 7 kap. 2 § p 5

Hälso- och sjukvårdspersonal har enligt Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659) rapporteringsskyldighet av händelser som har eller hade kunnat medföra skada i samband med diagnostik, vård och behandling.

Vid risker eller händelse som kunnat medföra vårdskada ska elevhälsans medicinska personal alltid rapportera till chef och MLA. Chefen och MLA ska skyndsamt kontakta ansvariga och inblandade för att utreda, analysera och sätta in åtgärder för att undvika framtida risk eller händelse.

Rutin för avvikelser finns och är känd av medarbetarna.

Alla klagomål eller synpunkter på verksamhetens ska delges verksamhetschefen som har att utreda och åtgärda samt besvara klagomål eller synpunkter.

Under 2022 inkom en avvikelse.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 och 6§, 7 kap 2 § p 6,

För klagomål och synpunkter nyttjas Hedemora kommuns synpunkthantering.

Under 2022 har det inkommit några klagomål och synpunkter vilka utretts och åtgärdats.

Egenkontroll

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2§, 7 kap. 2 § p 2

Egenkontroll	Omfattning	Källa
Loggkontroll PMO	Var 3dje vecka	PMO ansvarig/MLA, chef
Avvikelser	fortlöpande	MLA, chef
Medicinsktekniska produkter (våg, temp, blodtrycksmanschett)	1 gång vart annat år senast 2022	Protokoll, MLA
Hörselmätare/audiometer	1 gång per år	Protokoll, skickas till hörseltekniska Falulasarett över jullovet.
Läkemedelskåp/kylskåp för vaccinationer	fortlöpande	MLA, skolsköterskor

PROCESS - Åtgärder för att öka patientsäkerheten

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 2

- Formell överlåtelse av enskilda ledningsuppgifter från chef till MLA finns behöver uppdateras.
- Alla skolsköterskor har fått information om elevhälsans metodstöd på teams.
- All dokumentation sker i PMO. Dokumentationen i PMO gäller även asylsökande elever och elever med skyddad identitet, vilket ökar säkerheten för att papperskopior som kan försvinna.
- SITS-kort för säker inloggning i PMO för personal med legitimation finns.
- MLA deltar i länsträff för MLA regelbundet.
- Fortbildning sker kontinuerligt.

- GDPR rutiner har genomgåts under året, blanketter säkrats.
- Rutin för att säkerställa vaccinationsprocess har uppdaterats.
- Rutin för att säkerställa göromål vid skolstart har uppdaterats.
- Rutin för att säkerställa inskrivning av nya elever har uppdaterats.
- Rutin för remisshantering har uppdaterats.
- Ledningssystem finns.
- Rutiner gällande informationsöverföring till vårdnadshavare har setts över, IDATA användning påbörjats.
- Rutin gällande vårdcollege/EMI har upprättats.

Risakanalys

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap 2§ p 4

Bedömningar sker fortlöpande om det föreligger risk för att händelser skulle kunna inträffa vilka kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.

Utredning av händelser - vårdskador

HSLF-FS 2017:40, 3 kap. 1§ och SOSFS 2011:9 7 kap sista stycket

Bedömning sker fortlöpande om det föreligger risk för att händelser skulle kunna inträffa vilka kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1§

Fortlöpande egenkontroller bestående av loggranskning. Arbete med att GDPR säkra har bedrivits.

RESULTAT OCH ANALYS

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Egenkontroll

Mål 1 Genomförande av rutin gällande vaccinering enligt basprogrammet	Strategi/er Utarbetat gemensam rutin/process för vaccinering basprogram,	Åtgärd MLA sammanställt processrutin som är godkänd och finns tillgänglig för skolsköterskor.	Resultat Genomfört	Analys Fortlöpande arbete
Mål 2 Genomförande av rutin gällande vaccinering nyanlända	Strategi/er Utarbetat gemensam rutin/process för vaccinering nyanlända	Åtgärd MLA sammanställt processrutin som finns tillgänglig för skolsköterskor.	Resultat Genomfört	Analys Fortlöpande arbete

Mål 3 Genomförande av rutin/process gällande Hälsobesök	Strategi/er Utarbetat gemensam rutin/process utifrån Regional metodbok	Åtgärd MLA sammanställt processrutin som är godkänd och finns tillgänglig för skolsköterskor.	Resultat Genomfört	Analys Fortlö-pande ar-bete
Mål 4 Genomförande att arbeta hälsofrämjande och förebyggande.	Strategi/er Via hälsosamtalen belysa risker och motverka dem	Åtgärd Samtliga skolsköterskor vid hälsosamtalen	Resultat fortlö-pande	Analys Statistik
Mål 5 Genomförande utarbeta ett program för pubertet, sex och samtycke	Strategier Utarbeta tillsammans med skolkuratorerna ett utbildningsprogram till elever.	Åtgärd skolsköterskor och Skolkuratorer	Resultat pågående	Analys Fortlö-pande ar-bete

Det är ca 1751 elever i Hedemora kommun.

Skolsköterskeorganisationen består av fem skolsköterskor, sammanlagt 4,3 tjänst alla skolsköterskor har adekvat vidareutbildning, tre skolsköterskor arbetar heltid två arbetar inte full tid. Skolsköterskegruppen har arbetat på ökat samarbete och har tillsammans reviderat blanketter, processer och rutiner. Skolsköterskegruppen är en väl sammansatt grupp som när pandemin är förbi, har stor potential att föra det hälsofrämjande elevhälsoarbetet framåt. Gruppen har valt att avvakta handledning och istället satsa på utveckling av skolsköterskans arbete på avsatta dagar.

Skolsköterskor deltar på respektive skolors lokala elevhälsoteam.

Risk- och friskområden/grupper som identifieras i hälsosamtalen lyfts i centrala och lokala elevhälsoteamen.

MLA lämnar årligen aidentifierade uppgifter utifrån hälsoenkäterna till regionen som sammanställer data för hela länet samt kommunvis. Denna sammanställning ger god grund till att identifiera risk/friskområden att arbeta med. Då arbetet med basprogrammet tar mycket tid i anspråk hinns inte analysen med fullt ut.

- Planerade hälsofrämjande utvecklingsprojekt ligger på "is" pga. tidsbrist.

I år deltog vi även med att lämna aidentifierat underlag (BMI) till Folkhälsomyndigheten som ska vara till grund för WHO Childhood Obesity Survey (COSI).

Genom deltagande på SIP används skolsköterskors kunskap.

Vid behov av remiss skrivs den av skolsköterska/skolläkare för att säkerställa att remissvar förvaras i elevens journal.

Avvikelser

En avvikelse har inkommit under året.

Klagomål och synpunkter

Klagomål och synpunkter har inkommit under året

Händelser och vårdskador

Inga vårdskador har inkommit under året

Risikanalys

Skolsköterskemottagningen i Vikmanshyttan är mellan två klassrum, det lyhört, inget väntrum. Behöver mer funktionell plats så hälsokontroller/samtal/vaccinationer kan genomföras utan risk för att bryta sekretessen. Hörselkontroller är svårt att genomföra, det krävs att klasserna bredvid informeras om att vara tysta. Patientsäkerheten kan påverkas. Angående lyhördheten har detta påtalats flertal gånger och nu har fråga ställts gällande kostnad för att motverka lyhördhet, nya dörrar är på gång.

Skolsköterskeexpeditionen på Fyrklöverskolan är bra utrustad för skolsköterskans arbete. På grund av trångboddhet har man flera gånger önskat överta skolsköterskeexpeditionen på fyrklövern om detta sker leder det till sämre patientsäkerhet, sämre tillgång till skolsköterska och dålig arbetsmiljö för skolsköterska. Expeditionen kan delas med andra yrkesgrupper eller elever då skolsköterska inte är på plats vilket gör att det är av yttersta vikt att alla sekretesshandlingar är inlåsta och att viktiga kostsamma mätinstrument är undanplockade.

Mål och strategier för kommande år

- Enligt barnkonventionen har alla barn samma rättigheter och värde, barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barnet, alla barn har rätt till liv och utveckling och barnet har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad. Genom hälsosamtalen som utförs i Förskoleklass, åk 2,4,7 och gymnasiet år 1 kan vi stärka eleverna och genom att fortlöpande utveckla våra hälsosamtal/besök och digitala ELSA enkäten. Vi får fortlöpande ta tillvara statistik sammanställt från hälsosamtalen för att utveckla det hälsofrämjande arbetet så vi kan hjälpa eleverna på rätt sätt med att nå utbildningens mål.
- Samarbeta gällande skolsköterskeexpedition i Vikmanshyttan skola för att säkra skolsköterskans arbetsmiljö och säkra patientsäkerheten.
- Utveckla samarbete med fyrklövern gällande skolsköterskeexpedition för att säkra arbetsmiljön för skolsköterska och öka patientsäkerheten.
- Utöka skolsköterskegruppen för att få tid utöver basprogrammet för hälsofrämjandeprojekt vilka vi ser behov av.

-
- Fortsätta att utveckla skolsköterskegruppen och utveckla det goda samarbetet.
  - Utveckla fortlöpande arbetet med basprogrammet för elevhälsan.
  - Fortlöpande utveckla rutiner och processer.
  - Fortlöpande utveckla GDPR blanketter.
  - Fortlöpande utveckla samarbetet med andra professioner på elevhälsan och samarbetspartners.
  - Fortlöpande arbeta igång samtyckesmodulen.
  - Utveckla arbetet med IDATA.
  - Återge hälsoenkätstatistiken på EHT, stora elevhälsan och till skolledningen för att identifiera hinder för eleverna att nå utbildningens mål och genom hälsofrämjande och stödjande åtgärder åtgärda dessa.
  - Utveckla PMO användandet med modulen elevhälsans ärende för att utveckla EHT.